Newyddion Diweddaraf CLILC – WSLC Chwefror 2026

Gweithgarwch diweddar a phigion

1. Gwelliant Dan Arweiniad y Sector: Integreiddio CLILC a Data Cymru

Digwyddodd yr integreiddio arfaethedig rhwng CLlLC a Data Cymru ar 2 Rhagfyr 2025. Fel yr amlinellwyd yn ein diweddariad blaenorol, byddwn yn parhau i gyflawni popeth yr ydym wedi ymrwymo iddo a gweithio gyda chi fel yr ydym erioed wedi gwneud. Dros y tair blynedd nesaf, ein nod yw integreiddio'n llawn ar draws ein gwaith data, digidol, gwelliant a pholisi.

Byddwn yn parhau i ymgysylltu â rhanddeiliaid trwy gydol y broses integreiddio er mwyn sicrhau bod ein hymagwedd newydd yn adlewyrchu anghenion cynghorau lleol ac yn ategu gwaith eraill yn y maes hwn.

Rydym ni'n edrych ymlaen at barhau'r daith hon gyda chi. Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â Hayley Randall.

2. Arolwg preswylwyr cenedlaethol

Erbyn hyn mae 17 o gynghorau wedi cynnal neu'n bwriadu cynnal yr arolwg. Mae un ar bymtheg o Gynghorau wedi cwblhau'r arolwg ac mae un ar gael yn fuan. O'r un ar bymtheg hyn, mae wyth yn newydd i gynnal yr arolwg eleni. Mae Sir Gâr a Chaerdydd wedi rhannu data o'u harolygon eu hun at ddibenion meincnodi.

Mae nodweddion ychwanegol wedi'u hychwanegu at y dangosfwrdd i wella meincnodi gan gynnwys canran o'r holl ymatebwyr a nodwedd awdurdodau cymharol. Bydd adran feincnodi newydd yn cael ei hychwanegu at y dangosfwrdd yn fuan a fydd yn caniatáu i gynghorau gymharu cyfraddau ymateb a dulliau ymgysylltu.

Ynghyd â chynghorau, cytunwyd y bydd y ffordd y caiff yr Arolwg Preswylwyr Cenedlaethol ei rhedeg yn gyson o fis Medi 2027 ymlaen. Bydd pob cyngor yn agor eu harolwg ganol mis Medi a byddant yn cynnal yr arolwg bob yn ail flwyddyn. Mae gan gynghorau'r opsiwn o gynnal yr arolwg yn flynyddol os ydynt yn dymuno ond bydd disgwyl iddynt barhau i redeg yn unol â phob cyngor arall ym mis Medi mewn blynyddoedd od. Bydd yr aliniad hwn yn cefnogi mwy o gysondeb, yn lleihau dyblygu ymdrech ac adnoddau, ac yn galluogi cynghorau i rannu dulliau ymgysylltu yn fwy effeithiol.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â Brenna Organ.

3. Cyd-ddangosfwrdd Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus

Aeth dangosfwrdd y bwrdd gwasanaethau cyhoeddus yn fyw ym mis Hydref 2025 ar gyfer BGCau Cwm Taf Morgannwg, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe.

Mae'r dangosfwrdd yn parhau i gasglu adborth cadarnhaol a thrafodaethau ar gyfer datblygiadau yn y dyfodol i gynnwys rhanddeiliaid eraill ac mae mwy o ddata wedi dechrau.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â Hayley Randall.

4. Meincnodi Cymru

Meincnodi'r gweithlu: Mae'r data gweithlu agored diweddaraf ar gael nawr. Rydym yn disgwyl diwygiadau i'r data gan 2 Awdurdod Lleol. Bydd adroddiad penawdau llawn ar gael yn yr wythnosau nesaf.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch ag Ana Harries.

Gwasanaethau ieuenctid: Mae'r data diweddaraf ar gyfer gwaith ieuenctid 2024-25 ar gael nawr yn Hwb Meincnodi Cymru.

Mae'r set ddata yn cwmpasu llawer o agweddau ar weithgaredd Gwasanaethau Ieuenctid, gan gynnwys:

- gweithlu;
- gwariant, incwm a chyllidebau;
- achrediadau a enillwyd; a
- cysylltiadau a wnaed a phobl ifanc a gyrhaeddwyd.

Mae'n defnyddio data cyhoeddedig, a gasglwyd gan Lywodraeth Cymru, ond mae'n ceisio ychwanegu gwerth trwy gyfrifo mesurau perthnasol i gynorthwyo dealltwriaeth a chymhariaeth ledled Cymru.

Os oes angen mynediad at yr Hwb arnoch, cysylltwch ag Adrian Smith.

Allbynnau sy’n cael eu datblygu / ailddatblygiadau

5. Diogelwch ar y ffyrdd (nawr ar gael)

Mae'r Porth Mewnwelediadau i Wrthdrawiadau Ffyrdd bellach ar gael ar y wefan. Mae’r porth yn dod â data STATS19 ynghyd mewn fformat clir a hygyrch, gan adael i ddefnyddwyr gynhyrchu cipolygon a chynnal dadansoddiad ar lefelau lleol a chenedlaethol.

Byddwn yn gweithio gyda rhanddeiliaid perthnasol i ddatblygu ymhellach botensial y porth i lywio gwneud penderfyniadau a chefnogi ymyriadau diogelwch ffyrdd wedi'u targedu.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch ag Ana Harries.

6. Set ddata perfformiad hunanasesu (SAPD) Cymunedau Ymarfer

Mae'r offeryn SAPD yn adnodd i Gynghorau Cymru gael mynediad at set safonol o ddata perfformiad sy'n caniatáu iddynt ddeall sut maent yn perfformio yn erbyn eu hamcanion a sut mae hyn yn cymharu ag eraill. Mae'r set ddata yn dwyn ynghyd ystod o ddata o sawl ffynhonnell ddibynadwy i ganiatáu i ddefnyddwyr gael mynediad at eu perfformiad, ei holi a'i ddeall. Caiff yr offeryn ei adnewyddu'n wythnosol ac mae'n parhau i gael ei ddiweddaru i gynnwys data newydd a pherthnasol. Er enghraifft, mae data gwasanaethau cynllunio a data salwch wedi dod ar gael yn yr offeryn yn ddiweddar.

Mae gwaith ar y gweill ar hyn o bryd i ddatblygu "Golwg Gorfforaethol" o fewn yr offeryn SAPD. Mae'r datblygiad hwn yn cael ei arwain gan Gymuned Ymarfer Gwybodaeth Perfformiad (Côd Ymarfer WCPI) Cyngor Cymru, gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am y Côd Ymarfer isod.

7. Cymuned Ymarfer Gwybodaeth Perfformiad Cyngor Cymru (Côd Ymarfer WCPI)

Mae Cod Ymarfer y WCPI yn dwyn ynghyd arweinwyr polisi a data o Gynghorau Cymru i gryfhau ansawdd, cysondeb a gwerth strategol gwybodaeth perfformiad a rennir ag uwch arweinwyr.

- Mae Canllawiau Canlyniadau Cenedlaethol (i'w cyhoeddi'n fuan), a ddatblygwyd mewn cydweithrediad â'r Cod Ymarfer, a'r Canllawiau Adborth Defnyddwyr Gwasanaeth (ar gael) yn darparu pwynt cyfeirio a rennir a dull cyson ar gyfer datblygu fframweithiau canlyniadau.
- Tynnodd archwiliadau o ganlyniadau a mesurau perfformiad y cyngor sylw at fylchau mewn cysondeb, ansawdd a ffocws ar ganlyniadau; mae SAPD wedi'i wella gyda mesurau ychwanegol yn seiliedig ar ddysgu is-grŵp.
- Mae **Lens Corfforaethol o fewn SAPD** yn cael ei ddatblygu:
    - Data wedi'i grwpio yn ôl saith maes thematig sy'n deillio o ddadansoddiad o 22 Cynllun Corfforaethol.
    - Math o ddata perfformiad (ansawdd, effaith, defnyddiwr gwasanaeth, canlyniad a rennir, llais preswylydd).
    - Ar hyn o bryd mae data'n cael ei sicrhau o ran ansawdd a gwirio synnwyr polisi (ar gael ym mis Chwefror 2026).
- Y cam nesaf: datblygu **mesurau canlyniad newydd**, yn amodol ar gymeradwyaeth uwch arweinyddiaeth.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch ag Ana Harries.

8. Cymuned Ymarfer Data yng Nghymru

Wedi tyfu o Seminarau Gwyddor Data Llywodraeth Cymru, sefydlwyd Cymuned Ymarfer Data yng Nghymru gan Lywodraeth Cymru, CDPS a CLILC ac ar hyn o bryd mae Imran Roper o SRS yn cadeirio.

Ei nod yw dod â gweithwyr proffesiynol data o bob rhan o'r sector cyhoeddus ynghyd trwy gyfarfodydd misol. Mae'r cyfarfodydd hyn ar ffurf trafodaethau agored, seminarau neu gyflwyniadau ar wahanol themâu sy'n gysylltiedig â data (strategol a thechnegol). Mae aelodaeth wedi tyfu'n gyson ers i'r cyfarfodydd ddechrau yng nghanol 2025. Os oes gennych ddiddordeb mewn ymuno, mae gwybodaeth cofrestru ar gael yma.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â Rob Pascoe.

9. Cynlluniwr Senario Sero Net

Wedi'i gynnal yn wreiddiol trwy bartneriaethau lleol, mae dangosfwrdd y Cynlluniwr Senario Sero Net bellach yn cael ei gynnal gan CLILC a bydd yn cael ei ail-lansio yn fuan iawn. Mae'r dangosfwrdd yn caniatáu i staff y cyngor ragweld sut y bydd

gwahanol ddulliau a mesurau ar gyfer datgarboneiddio adeiladau yn sero net yn effeithio ar allyriadau carbon a chostau. Byddwn yn siarad â'r cynghorau am ddiweddariadau i'r data ac yn ychwanegu nodweddion newydd drwy gydol y flwyddyn.

Dim ond i dimau sero net yn y cynghorau a thîm Rhaglen Cymorth Newid Hinsawdd CLILC y mae'r dangosfwrdd ar gael. Anfonir cyfathrebiadau ar gyfer mynediad newydd yn fuan ynghyd â gwahoddiad i roi adborth ac awgrymiadau.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â Richard Lewis.

10. Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru – chwiliad cod post

Yn dilyn cyhoeddi Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) 2025, bu angen am offer i ganiatáu i ddefnyddwyr gael mynediad cyflym at y data dangosydd MALIC diweddaraf.

Yn dilyn cais gan Ysgol Gyfun y Strade yn Sir Gaerfyrddin, fe wnaethom ddatblygu taenlen excel sy'n galluogi defnyddwyr i fewnbynnu un neu fwy o godau post. Mae'r daenlen yn nodi eu hardal leol ac yn gweld data MALIC yn awtomatig ar gyfer y codau post hynny. Mae hyn yn dileu'r angen am gyfrifiadau llaw cymhleth neu ailadroddus ar gyfer sawl ardal.

Yn dilyn adborth, crëwyd taenlen excel i alluogi defnyddwyr i weld yr holl ddata MALIC sydd ar gael ar lefel yr awdurdod lleol. Mae'r daenlen hon yn cymryd holl ddata MALIC o StatsWales ac yn ei harddangos mewn fformat mwy hawdd ei ddefnyddio. Yn cynnwys: Crynodebau awdurdodau lleol, hidlwyr deinamig, dangosyddion unigol, safleoedd, cwintelau a mwy.

Am ragor o wybodaeth cysylltwch ag Ana Harries.

Hyfforddiant a gweminarau

11. Arweiniadau hyfforddiant

Rydym wedi cyhoeddi arweiniadau hyfforddiant ar:

- Cyfleu eich pwynt: Cyflwyniad i gyflwyno data’n effeithiol;
- Deall eich gwybodaeth: Cyflwyniad i ystadegau cryno;
- Clywed oddi wrth ddinasyddion: Cyflwyniad i ddylunio a chynnal arolygon;
- Ymgysylltu â dinasyddion: Cyflwyniad i ddylunio a chynnal grwpiau ffocws;
- Data 101: Cyflwyniad i ddeall a defnyddio data; a
- Deall a defnyddio data perfformiad.

Maent ar gael yn rhad ac am ddim ar ein gwefan.

12. Rhaglen gweminarau ‘Hysbysu ac Ysbrydoli’

Rydym yn cynnal gweminarau rheolaidd fel rhan o’n rhaglen gweminarau ‘hysbysu ac ysbrydoli’. Am ragor o wybodaeth ac i archebu tocynnau, ewch i TicketSource.

Mae recordiadau o’n gweminarau blaenorol ar gael ar ein gwefan.

Rydym bob amser yn chwilio am gynnwys ar gyfer gweminarau. Os ydych chi wedi gweld, gwneud, neu wrthi'n gwneud, rhywbeth diddorol, arloesol ac ysbrydoledig gyda data, byddem ni wrth ein bodd i glywed amdano – yn llwyddiannus neu fel arall. Yn yr un modd, hoffem ni glywed eich awgrymiadau am bynciau data, ystadegau neu ymchwil hoffech chi ddysgu mwy amdanynt yn y dyfodol.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â Suzanne Draper.

13. Rhaglen hyfforddiant agored adeiladu capasiti

Hoffech chi ddysgu mwy am gasglu a defnyddio data? Ydych chi'n gweithio gyda data ac eisiau cael mwy o werth ohono? Ydych chi'n meddwl am ehangu'ch sgiliau?

Mae gennym gyfres o gyrsiau hyfforddiant a fydd yn eich **cyflwyno** i:

- Ystadegau cryno
- Cyflwyno data
- Dylunio a dadansoddi arolygon
- Cynllunio a chyflwyno grwpiau ffocws;
- Data 101; a
- Data perfformiad.

Rydym yn cynnal pob un o'n cyrsiau hyfforddiant ar-lein dwywaith bob chwarter lle gall cydweithwyr o gynghorau lleol gofrestru i fynychu **am ddim**. Gall sefydliadau eraill fynychu am gost o £50 ynghyd â TAW y person, y sesiwn.

Erbyn hyn gallwn ni gynnig sesiynau yn y Gymraeg a'r Saesneg.

I ddysgu mwy ac i gadw lle ar un o'n sesiynau agored, ewch i Ticketsource.

Fel arall, am gost fychan, gallwn ddarparu cyrsiau hyfforddiant yn unswydd ar gyfer eich sefydliad chi, ar-lein neu wyneb yn wyneb, ar adeg neu ddyddiad sy'n adas i chi.

Os hoffech chi drafod eich gofynion, cysylltwch â Róisín Roberts.

Datblygu cyrsiau hyfforddiant

14. O ddata i ddangosfwrdd: Cyflwyniad i ddelweddau a dangosfyrddau Power BI

Ar ôl datblygu sesiwn hyfforddi gyflwyniadol ar gyfer defnyddwyr Power BI ar gyfer gwasanaeth penodol o fewn awdurdod lleol, rydym bellach wedi trefnu gwaith i ailddychmygu'r sesiwn hon ar gyfer pob awdurdod lleol ledled Cymru.

15. Cyflwyniad i Microsoft Excel

Mae Gwaith ynparhau ar ein hyfforddi Excel cyflwyniadol, a ddeilliodd oweithio gyda sefydliad allanol ac o ganlyniad i adborth gan gydweithwyr yn yr awdurdod lleol.